Պրոլետարներ բոլոր յերկրների, միացե՛ք

ԽՈՐՀՐԴԱՅԻՆ ՂԱՐԱԲԱՂ

ՀԿ(բ)Կ ԼՂ Մարզկոմի, Ստեփ. քաղկոմի և ԼՂԱՄ Գործկոմի

Орган Нагорно—Карабахского Обкома, степ. РК КП (б)Аз и Облика

№ 185 (2442) | 17 ՕԳՈՍՏՈՍԻ 1938 Թ. ՉՈՐԵՔՇԱԲԹԻ | Գինը 5 կոպեկ

ԽՍՀՄ ԳԵՐԱԳՈՒՅՆ ԽՈՐՀՐԴԻ 2-ՐԴ ՍԵՍԻԱՅՈՒՄ

Նկարում.— Ընկերներ՝ Ի. Վ. Ստալինը, Ա. Ա. Ժդանովը, Ն. Ս. Խրուշչևը յեվ Մ. Ֆ. Շկիրյատովը ԽՍՀՄ Գերագույն խորհրդի նախագահության լոժայում:

Սոյուզֆոտո

ԿԱԶՄ ՈՒ ՊԱՏՐԱՍՏ ԴԻՄԱՎՈՐԵԼ ՆՈՐ ՈՒՍՈՒՄՆԱԿԱՆ ՏԱՐՎԱՆ

Մի քանի որից հետո կբացվեն մեր մարզի 192 դպրոցների դռները և ամառային արձակուրդներից վերադարձած, ավելի ամրապնդված, առողջ և յերջանիկ 39.200 սովորողները նորից կըսկըսեն աշխատել, սովորել գիտության հիմունքներին տիրապետելու համար։ Նրանց պահանջներին սիրով կընդառաջեն նոր լիցք ստացած, հանգստավայրերից վերադարձած մեր 1750 ուսուցիչները։ Առաջին անգամ դպրոց մտնող յերեխաներից վոմանք կսկսեն սովորել դպրոցական նոր շենքերում։ Սեպտեմբերի 1-ին ոգտագործման կհանձնվի Մանիքլվի վոչ լրիվ միջնակարգ, Ստեփանակերտի յերկրորդ միջնակարգ դպրոցների շենքերը և այլն։

Սակայն չի կարելի բավարար համարել դպրոցական շենքերի վերանորոգման աշխատանքները մարզի բոլոր շրջաններում։ Ժողկրթության շրջանային բաժինները, շրջգործկոմները և այլ ղեկավար որգաններ մասների արանքով են նայում այդ կարևոր նշանակություն ունեցող գործին։ Մի շարք դպրոցական շենքեր չեն կարող ոգտագործվել, յեթե հիմնական վերանորոգման չենթարկվեն։ Միանգամայն վատ է աշխատում այդ ուղղությամբ նաև ժողկրթության մարզային բաժինը, վորը միայն նոր է գլխի ընկել, վոր անհրաժեշտ է լծվել այդ գործին։

Ջննական քննության ունեցող աշակերտների հետ այս ամռան համարյա վոչ մի դպրոցում աշխատանք չի կազմակերպվել, վորի պատճառով էլ այդ աշակերտների մեծ մասը սառցման կներկայանա համարյա անպատրաստ։

Բոլոր դպրոցները չեն, վոր ապահովված են նստարաններով, գրատախտակներով։ Անբավարար է ընթանում ուսումնա-դիտողական պարագաների ձեռքբերման գործը։ Միայն մի քանի դպրոցների դիրեկտորների յե հաջողվել անհրաժեշտ պարագաներ ձեռք բերել (Ստեփանակերտի միջնակարգ դպրոց, դիրեկտոր՝ Հ. Շահբազյան)։

Թույլ է ընթանում լույս տեսած դասագրքերի վաճառքի գործը։ Մի շարք գրախանութներում առանձին դասագրքերն աշակերտները չեն գնում, բացատրական աշխատանքի բացակայության հետևանքով։

Ժողկրթության մարզային բաժինը մինչև հիմա նշանակումների նախագիծը վերջնականապես չի կազմել, այդ պատճառով էլ դասատուներից շատերը դեռ չգիտեն, թե այս ուսումնական տարում իրենք վոր դպրոցն են նշանակված։ Նորավարտներից շատերը մաշում են ժողկրթության շրջանային բաժինների դռները, բայց վոչ մի կերպ չեն կարողանում իմանալ, թե վոր դպրոցում պիտի աշխատեն։

Այնպիսի խոշոր դպրոցներ, ինչպիսիք են Մարտակերտի, Հաթերքի, Կուսապատի, Թալիշի, Վանքի, Կարմիր Գյուղի, Հադրութի միջնակարգ դպրոցները և Հադրութի մանկուսումնարանը մինչև այժմ դիրեկտորներ չունեն։ Այստեղից պարզ է, թե ինչպես են նախապատրաստվում այդ դպրոցները նոր ուսումնական տարուն։

Վատ են կոմպլեկտավորված ժողկրթության մարզային և շրջանային բաժինների ապարատները։ Դպրոցական գործը չհասկացող, ուսուցչության մեջ հարգանք չվայելող մի շարք մարդիկ հիշյալ ապարատներում կամ մեթոդիստ կամ բաժնի վարիչի պաշտոն են վայելում։

Ժամանակն է վերջապես, վոր ժողկրթության մարզային բաժինի նոր ղեկավարությունը հաշվի առնի այս բոլորը և թեթևացած քաղմաթիվ զգուշացումները, մասնի ապարատները կոմպլեկտավորելու մասին։ Պիտի համարձակորեն մեթոդիստի և այլ ղեկավար պաշտոնում առաջ քաշել փորձառու, բանիմաց ուսուցիչներին։

Այս ուսումնական տարում ռուսաց լեզվին տիրապետելու խնդիրը պիտի դառնա առանցքային խնդիր և ուսուցիչների, և աշակերտների համար, մինչդեռ մարզի դպրոցներում մոտ 115 ռուսաց լեզվի դասատվի կարիք է զգացվում։

Ժողկրթության ֆրոնտի աշխատակիցները պետք է հասկանան, վոր մինչև սեպտեմբերի 1-ը հաշված որեր են մնացել։ Պիտի ամեն կերպ մոբիլիզացիայի յենթարկել բոլոր ուժերն ու հնարավորությունները և կազմ ու պատրաստ դիմել նոր ուսումնական տարին։

ՎԼԱԴԻՎՈՍՏՈԿԻ ԱՇԽԱՏԱՎՈՐՆԵՐԸ— ԸՆԿԵՐ ՎՈՐՈՇԻԼՈՎԻՆ

ՄՈՍԿՎԱ—ԿՐԵՄԼ

ԸՆԿԵՐ ԿԼԻՄԵՆՏ ՅԵՖՐԵՄՈՎԻՉ ՎՈՐՈՇԻԼՈՎԻՆ

Վերջին ժամանակներս Հեռավոր-արևելյան սահմանում տեղի ունեցած դեպքերը—ճապոնական ռազմամոլների նոր լրբեշ պրովոկացիաները, Վլադիվոստոկի և Պրիմորյեյի աշխատավորների մեջ առաջացրին զայրույթի և վրդովմունքի ամենախոր զգացում։ Ճապոնական իմպերիալիստները, վորոնք վաղուց աչք են տնկել ուրիշների հարուստ հողերին, արդեն բազմիցս շոշափել են մեր Հեռավոր-արևելյան սահմանների ամրությունը և արդեն բազմիցս ճապոնական սամուրայները հեռացել են դըրանցից արյունոտ քթով,դաս ստացած մեր քաջարի սահմանապահներից։ Թող հիշեն և իմանան ճապոնական սամուրայները, վոր խորհրդային Հեռավոր Արևելքն այն չէ, ինչ վոր եր ինտերվենցիայի տարիներին։ Դեռ յեվս այն ժամանակ, ինտերվենցիայի տարիներին, չունենալով բավականաչափ սպառազինություն, բանվորները և գյուղացիները, ԼԵՆԻՆԻ—ՍՏԱԼԻՆԻ մեծ կուսակցության ղեկավարությամբ անողոք կերպով հարվածում եյին ճապոնական ինտերվենտներին, մինչև վոր նրանց վռնդեցին Հեռավոր Արևելքից։ Խորհրդային ժողովուրդը յերբեք չի մոռանա այդ որերը։ Ճապոնական սամուրայներն իրենց մասին ժողովրդի մեջ անջնջելի արյունոտ հիշատակ են թողել։

Բոլշևիկյան կուսակցության ղեկավարությամբ, ստալինյան մեծ պլանով մեր յերկրամասի աշխատավորները կառուցեցին խորհրդային յերկրի անխորտակելի ֆորպոստը Հեռավոր Արևելքում։ Հեռավոր-արևելյան սահմաններում վորպես կենդանի շղթա կանգնած են մարտիկ—սահմանապահները։ Խաղաղ ովկիանոսյան ջրերում ծնվեց ու առնականացավ խորհրդային նավատորմը, վորը պատրաստ է ամեն մի րոպե մեր կուսակցության և կառավարության առաջին կոչին Ձեր փորձված հրամանատարությամբ մարտի նետվել և վոչնչացնել թշնամուն նրա տերիտորիայում։

Բանակի և Նավատորմի հետ միասին սահմանում կանգնած է մեր ամբողջ ժողովուրդը, պատրաստ կուսակցության ու կառավարության առաջին կոչին նետվելու թշնամու վրա և վոչնչացնելու նրան, յեթե նա մի անգամ ես փորձի պղծել մեր հարազատ խորհրդային հողը։

Մենք բոցաշունչ վողջույն ենք հղում Հեռավոր-արևելյան Կարմրադրոշ ռազմաճակատի հերոսական մարտիկներին և քաջարի սահմանապահներին, վորոնք արժանի հակահարված տվին ճապոնական սամուրայներին։

Մենք Ձեզ, ընկեր Վորոշիլով, հղում ենք մեր բոցաշունչ վողջույնը և հավաստիացումներն այն մասին, վոր մենք բոլորս, ինչպես մեկ մարդ, պատրաստ ենք ամեն մի րոպե մեր կուսակցության և կառավարության կոչին վոտքի յելնել պաշտպանելու մեր սոցիալիստական հայրենիքը։

Կեցցե մեր քաջարի Կարմիր Բանակը և նրա մարտական դաստիարակ ընկեր Վորոշիլովը։

Կեցցեն Հեռավոր-արևելյան Կարմրադրոշ ռազմաճակատի մարտական գնդերը։

Կեցցե մեր հարազատ և սիրելի ԻՈՍԻՖ ՎԻՍՍԱՐԻՈՆՈՎԻՉ ՍՏԱԼԻՆԸ։

Ընդունված է օգոստոսի 6 ին, Վլադիվոստոկի աշխատավորների համաքաղաքային միտինգում, վորին ներկա եյին մոտ 60 հազար մարդ։

ՀԱՆՐԱՊԵՏԱԿԱՆ ԻՍՊԱՆԻԱՅՈՒՄ

ՆԿԱՐՈՒՄ.—Հանրապետական բանակի մարտիկն ոգնում է գյուղացիների բերքահավաքին։

Սոյուզֆոտո

Իսպանական ֆրոնտներում

Օգոստոսի 14-ին արևելյան ֆրոնտում խռովարարները Սեգրե Ուերթանդերայի միջով կամուրջի շրջանում վեց անգամ գրոհել են հանրապետական զորքերի դիրքերը։ Բոլոր այդ գրոհները հետ են մղված։ Խռովարարները կորցրել են մոտ 300 մարդ։ Եբրո գետի շրջանում ինտերվենտների զորամասերը Գանդեսա լեռների մոտ նորից գրոհեցին հանրապետականների դիրքերը (Գանդեսի մոտ)։ Հանրապետականները լիովին հետ են մղել թշնամու գրոհները։ Ֆաշիստների կորուստները չափազանց նշանակալից է։

Կենտրոնական ֆրոնտի Եստրեմադուրայի տեղամասի Դոն Բենիտո գետի շրջանում խռովարարների և ինտերվենտների զորամասերը, մեծ քանակությամբ ավիացիա և տանկեր գործադրելով գրավել են Վալյեկա Բալյերսը։ Կաբեզա Դել Բուեյ սեկտորում շարունակվում են կատաղի մարտերը։ Հանրապետական զորքերը հեռացել են այդ գյուղից դեպի հարավ-արևմուտք։

Տերուելից արևմուտք Լևանտի ֆրոնտում հանրապետականները փայլուն հարվածներով գրավել են մի շարք ռազմական բարձունքներ և հաջողությամբ առաջ են շարժվում։

Հարավային ֆրոնտում դրությունն անփոփոխ է։

(ՏԱՍՍ)

ԿՈՒՍԱԿՑԱԿԱՆ ԿՅԱՆՔ

ԱԴՐ Կ(Բ)Կ ՂԱՐՄԱՐԶԿՈՄՈՒՄ

Ադր․Կ(բ)Կ Մարզկոմի կողմից առաջադրված բրիգադն ստուգել է Դիզակի շրջանի Եդիլլու-Հախուլու և Թաղասեռ-Եդիշա գյուղերի կուսկազմակերպությունների քաղաքական ուսման դրվածքը։ Թաղասեռ-Եդիշայի կուսպատմության խմբակում ընդգրկված են 17 հոգի։ Այդ խմբակի պրոպագանդիստն է յեղել կուսշրջկոմի նախկին հրահանգիչ ընկ. Թարխան Վարդանյանը, վորը միանգամայն անպատասխանատու կերպով 12 անգամ տապալել է խմբակի պարապմունքները։

Ունկնդիրներ Շահեն Արզումանյանը և Սուրաֆիլ Դավթյանը պարապմունքներից բացակայել են 21 անգամ։ Խմբակը ոչ-խալ է կոմպլեկտավորված, ունկընդիրներից շատերը բոլորովին տարբեր քաղաքական և հանրակրթական գիտելիքների մակարդակ ունեն։

Եդիլլու-Հախուլվի քաղգրագիտության խմբակն ունի 15 ունկընդիր։ Պրոպագանդիստ Լեվոն Փողոսյանը քաղխմբակի պարապմունքները 11 անգամ տապալել է։

Խմբակում ընկած է կարգապահությունը։ Ունկնդիրներ Վանյա Սարգսյանը, Դավթյանը և Համբարձումյանը քաղխմբակի պարապմունքներից բացակայել են 15—16 անգամ։ Բոլոր ունկնդիրները չեն, վոր կոնսպեկտ են կազմում։

Նույն դրությունն է տիրում նաև Բանազուր, Աղբուլաղ և Շաղախ գյուղերի կուսքաղխմբակներում։ Կուսշրջկոմը շրջանում կուսակցական պրոպագանդայի գործում ցույց է տալիս բարեհոգություն և կոնկրետ միջոցներ չի ձեռնարկում շրջանում քաղուսման գործն իր կոչման բարձրության վրա դնելու համար։

Կուսշրջկոմի հաստիքային պրոպագանդիստներն ու հրահանգիչները լինելով այդ գյուղերում վոչ մի կոնկրետ աջակցություն չեն ցույց տալիս կուսակցական կազմակերպություններին քաղուսուցման աշխատանքների ուղղությամբ։ Շրջկոմը սիստեմատիկ աշխատանք չի տանում պրոպագանդիստների և ագիտատորների հետ, սեմինարների համար չկա կայուն որոշ ցուցային պլան, շրջանային կուսկաբինետը պրոպագանդիստների համար դասախոսություն, զրույց և կոնսուլտացիա չի կազմակերպում։ Շատ պրոպագանդիստներ չեն հաստատված կուսշրջկոմի բյուրոյի կողմից։

Այս բոլորից յելնելով Մարզկոմի բյուրոն պարտավորեցրել է Դիզակի շրջկոմին և սկզբնական կուսկազմակերպություններին վերջ դնել քաղպարապմունքների տապալմանը, խմբակների պարապմունքներին ունենալ 100 տոկոսյա հաճախում։ Կուսշրջկոմը պարտավոր է ձեռք առնել ամեն մի միջոց առավել չափով ուժեղացնելու շրջկոմի ղեկավարությունը քաղուսման ցանցի վրա և պրոպագանդիստական սեմինարների համար կազմելու ուսուցողական պլան։

Մարզկոմի ագիտացիայի և պրոպագանդայի բաժինը պետք է ավելի կոնկրետացնի իր ղեկավարությունը Դիզակի շրջանում կուսքաղուսման գործը հաջող հիմքերի վրա դնելու համար։

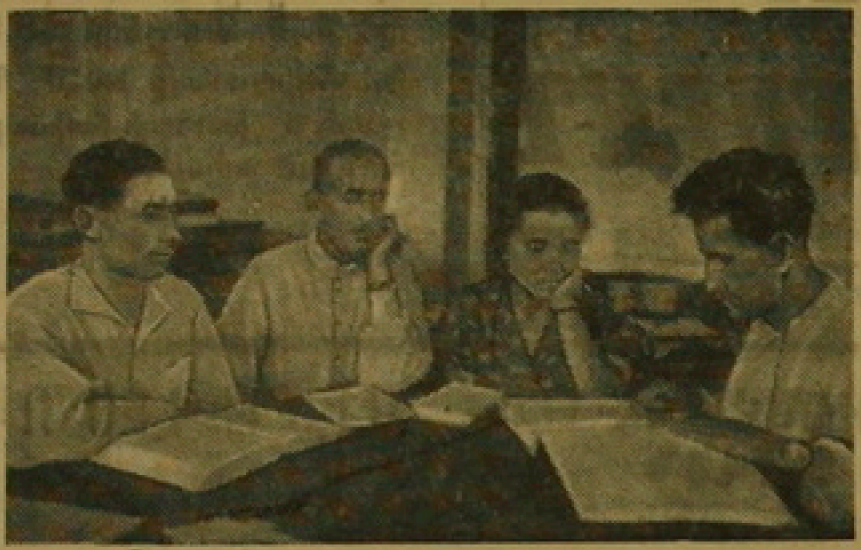

ՆԿԱՐՈՒՄ. — Կուսպրոպագանդայի և ագիտացիայի մարզային տան աշխատակից ընկ. Ա. Հակոբյանը պարապվում է 26-ի անվան մետաքսակարժական ֆաբրիկայի կուսկոմի քարտուղար ընկ. . Կարապետյանի, հացի գործարանի պրոպագանդիստ ընկ. Փ. Հովսեփյանի և Ստեփշրջգործկոմի կուսկազմակերպության ագիտատոր ընկ. Ռ. Սարգսյանի հետ։

Ֆոտո Դադայանի

ՄԻՇՏ ԱՎԱՆԳԱՐԴԱՅԻՆ ԴԵՐՈՒՄ

Սեյդիշենի մետաքսակարժական ֆաբրիկայի բոլոր բանվորները և բանվորուհիները մեծ հարգանքով են խոսում կուսանդամ ընկ. Թամարա Մկրտումյանի մասին։

Նա կարգապահ է, համեստ, իր գործին նվիրված և իր կատարած աշխատանքով որինակ է ծառայում ֆաբրիկայի աշխատողներին։ Նա պայքարում է իր գաղափարական զինվածության բարձրացման վրա։

Ընկ. Թամարան կանոնավոր կերպով հաճախում է կուսքաղգրագիտության խմբակի պարապմունքներին։ Նա կարդում է տպագրական թերթեր, առանձնապես շատ է հետաքրքրվում միջազգային հարցերով։ Ընկ. Մկրտումյանը վորպես կուսանդամ իր քաղաքական զինվածության բարձրացման հետ նաև պայքարում է իր արտադրական պլանների կատարման համար։

Նա միշտ ավանգարդային դերում է լինում ինչպես այդ վայել է կոմունիստին։ Որական 580 գրամ մետաքսաթելի դիմաց արտադրում է 690—700 գրամ թել։ Մի տարուց ավելի յե, ինչ ընկ. Մկրտումյանը վոչ մի անգամ խոտանք թել չի արտադրել։ Նա իր պլանների կատարման հետ միասին ոգնում է ֆաբրիկայում անկուսակցական բանվորուհիներին, վորոնք հետ են մնում իրենց պլանների կատարումով։

Այսպես, ֆաբրիկայի բանվորուհի Բարինկա Արզումանյանը շարունակ իր պլանները թերակատարում էր։ Մկրտումյանը ֆաբրիկայի վարչեաի թույլտվությամբ նրան բերում է իր մոտ և կարճ ժամանակամիջոցում թել կարժելու տեխնիկան լավ սովորեցնում։ Այժմ Արզումանյանն իր պլանները գերակատարում է։

Ա—ՑԱՆ

ՔՅՈՍԱԼԱՐԻ ԿԴԻՍՔԱՂԽՄԲԱԿԸ ՉԻ ԱՇԽԱՏՈՒՄ

Քյոսալարի կուսակցական կազմակերպությունն ունի 3 կուսանդամ և կուսանդամության մեկ թեկնածու։ Վերջերս միայն կուսակցական կազմակերպությունն ընդունել է իր շարքերում 3 կոմյերիտականի և կուսանդամության շարքերն է փոխադրել մեկ կուսթեկնածու։ Կուսկազմակերպիչ ընկ. Համզա Մուրադովը կոնկրետ հանձնարարություն է տալիս կուսկազմակերպության կոմունիստներին և հետևում, վոր տված հանձնարարություններ կատարվեն։ Իր պարտականությունները լավ է կատարում պատի թերթի խմբագիր ընկ. Իսա Հաջիևը, կոմյերիտկազմակերպության ամրացված ընկ. Բարխուդար Հյուսեյինովը։

Այս դրական աշխատանքի կողքին կուսակցական կազմակերպությունն ունի մի շարք լուրջ թերություններ։ Գլխավոր թերություններից մեկը դա կոմունիստների քաղուսման բացակայությունն եւ Կուսշրջկոմի պրոպագանդիստ ընկ. Սուլեյման Ռուստամովին ուղարկել է պրոպագանդիստական վերապատրաստման դասընթաց, բայց նրա փոխարեն պրոպագանդիստ չի առաջադրել։ Այդ առթիվ կուսկազմակերպությունը հարց է հարուցել շրջկոմի առաջ, բայց անհետևանք է թողել։

Բ. ՄՈՒՍԱՅԱՑԵՎ

ՕԳՆՈՒԹՅՈՒՆ ՊՐՈՊԱԳԱՆԴԻՍՏԻՆ

ՀԱՆՈՒՆ ԲՈԼՇԵՎԻԿՅԱՆ ԿԱՐԳ ՈՒ ԿԱՆՈՆԻ ԿՈՒՍԱԿՑԱԿԱՆ ԴՊՐՈՑՆԵՐԻ ՅԵՎ ԽՄԲԱԿՆԵՐԻ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՄԱՆ ՈՒ ԱՇԽԱՏԱՆՔԻ ՄԵՋ*)

ԿՈՒՍԱԿՑԱԿԱՆ ԴՊՐՈՑՆԵՐԻ ՅԵՎ ԽՄԲԱԿՆԵՐԻ ԿՈՄՊԼԵԿՏԱՎՈՐՄԱՆ ԿԱՐԳԸ

Կարևորագույն կազմակերպչական հարց է հանդիսանում կուսակցական խմբակների և դպրոցների կոմպլեկտավորումը։

Համկ(բ)Կ Կենտկոմի քարտուղար ընկ. Անդրեյեվը Պրոպագանդիստների՝ Յա. Մ. Սվերդլովի անվան բարձրագույն դպրոցի բացման արտասանած իր ճառի մեջ նշեց, վոր «հաճախ դպրոցների ու խմբակների կոմպլեկտավորումը կատարվում է առանց ընտրության, միևնույն խմբակում խառնված են քաղաքական պատրաստության տարբեր մակարդակ ունեցող կուսանդամներ ու թեկնածուներ, փոխանակ սպասելու ավելի ուշադիր ընտրություններ ունկնդիրների մակարդակի։ Այդպիսի սխալ ընտրությունը հանգեցնում է այն բանին, վոր ունկնդիրներից վոմանց համար խմբակում տեղ է լինում, վորովհետև նրանք արդեն ունեն գիտելիքների վերոչ մակարդակ, վոմանց համար էլ գժվար է լինում հասկանալ միջամտություններից, բովանդակության պատրաստություն չունենալու պատճառով, իսկ այդ խանգարում է ամբողջ ուսուցումը։ Ցեսը է վերջ դնել դպրոցներում ու խմբակներում ունկնդիրների դիֆերենցիացիայի չեն թարկված ընտրության այդ պրակտիկային» («Պրավդա» — 26 փետրվարի, 1936 թ.)։

Խմբակների կոմպլեկտավորման ժամանակ հարկավոր է յելնել ունկնդիրների քաղաքական պատրաստության աստիճանից և նրանց պահանջներից։ Խմբակի կոմպլեկտավորումը պետք է ղեկավարի անմիջապես կուսկոմիտեի քարտուղարը։ Համկ(բ)Կ Կենտկոմի «Մարքսլենինյան ուսուցման ծավալման մասին» վորոշման մեջ (1938 թ. սեպտեմբեր) այդ մասին ասված է։

«Կուսակցական դպրոցների ու խմբակների կոմպլեկտավորման ժամանակ անհրաժեշտ է խնամքով հաշվի առնել կուսակցության յուրաքանչյուր անդամի, թեկնածուի, համակրողի քաղաքական պատրաստության մակարդակը, ունկնդիրների ընդունելության ժամանակ թույլ չտալով մեխանիկական մոտեցում։ Կոմպլեկտավորման կազմակերպումը դրված է անմիջականորեն սկզբնական կազմակերպությունների կուսկոմիտեների քարտուղարների վրա» (ընդգծումը մերն է. խմբ.)։

Անհրաժեշտ է խմբակի պլանավորումը բնությունն առնել և հատուկ կուսակցական կոմիտեյի նիստում։

Այն դեպքում, յերբ խմբակի պարապմունքներն սկսելուց հետո հայտնաբերվում են այնպիսի ընկերներ, վորոնց գիտելիքների մակարդակը չի համապատասխանում այդ խմբակին, ապա պետք է անմիջապես, առանց — յերկրորդ պարապմունքից հետո, յուծել այդ ընկերներին այլ խմբակներ փոխադրելու հարցը, վորին նրանք համապատասխանում են իրենց պատրաստության մակարդակով։

Ցեթե անհրաժեշտությունից յելնելով ուսումնական տարվա կեսին անհրաժեշտ է լինում այս կամ այն խմբակին կցել նոր ընկերներ (վորոնք նոր են մտել տվյալ կազմակերպության մեջ կամ այլն), ապա այդ ընկերների համար նախապես պետք է կազմակերպվի ուսուցում (անհատական կամ այլ ձևով), վորպեսզի նրանց հնարավոր լինի կցել այս կամ այն խմբակին, առանց վնաս հասցնելու ինչպես խմբակի աշխատանքին, այնպես և տվյալ ընկերներին։

Այդ տեսակետից ուշադրության արժանի յե կուսակցական խմբակների կոմպլեկտավորման այն դրական փորձը, վոր կիրառվում է մի ամբողջ շարք կուսկազմակերպություններում։

Խմբակներում ծրագրին ավարտելուց հետո, խմբակների աշխատանքի արդյունքները և ապագա խմբակների պլանավորման հարցը քննարկվում է կուսակցական կոմիտեներում։ Նախապես կուսկոմիտեյի քարտուղարը ծանոթանում է յուրաքանչյուր կոմունիստի հետ՝ ըստ խմբակում անցկացված ստուգողական պարապմունքի նյութերի և անձնական զրույցների միջոցով։

Կուսկոմիտեներն ուշադիր մոտեցում են ունենում այն հարցի լուծմանը, թե յուրաքանչյուր կոմունիստ վոր խմբակում պետք է պարապի։

Խմբակի կազմը հաստատելուց առաջ վում է կուսկոմիտեյի վորոշմամբ յեվ ունկնդիրների մեկ խմբակից մյուսն անցնելը հաստատվում է կուսկոմիտեյի վորոշմամբ։

Կուսկոմիտեյում խմբակի պլանավորման հաստատումը մեծ դեր է խաղում կուսակցական ցանցի ընդհանուր կարգավորման գործում։ Այդ առթիվ է կուսակցական լուսավորության ցանցի կայունությունը, բարձրացնում է կուսկոմիտեյի քարտուղարի, ամբողջ կուսակցական կազմակերպության յեվ պրոպագանդիստի պատասխանատվությունը խմբակի աշխատանքի համար։

Խմբակների կազմակերպման ժամանակ կուսկոմիտեները պետք է հաշվի առնեն նաև այնպիսի մի հարց, ինչպես յուրաքանչյուր խմբակի համար ուսման նորմալ պայմաններ ստեղծելը։ Խմբակի պարապմունքների համար պետք է ամրացնել մշտական սենյակ, վորտեղ պրոպագանդիստի տրամադրության տակ լինեն աշխարհագրական քարտեզ, դրատախտակ, անհրաժեշտ դիտողական ձեռնարկներ և այլն։

ԽՄԲԱԿՆԵՐԻ ԱՇԽԱՏԱՆՔԻ ՂԵԿԱՎԱՐՈՒՄԸ

Կուսակցական լուսավորության ճիշտ կազմակերպման կարևորագույն պայմանն է՝ կուսակցական կազմակերպությունների կողմից կուսակցական խմբակների և դպրոցների կոնկրետ ու ոպերատիվ ղեկավարությունը։

Համկ(բ)Կ Կենտկոմի քարտուղար ընկ. Անդրեյեվը «Կուսակցական պրոպագանդայի մասին» Պրոպագանդիստների՝ Յա. Մ. Սվերդլովի անվան բարձրագույն դպրոցի (Մոսկվա) բացման արտասանած իր ճառի մեջ ասաց՝ «Վորպեսզի կուսակցական պրոպագանդան գործնականորեն կազմակերպել ինչպես հարկն է, պետք է . . . յուրաքանչյուր խմբակի և դպրոցի աշխատանքը դնել կուսկազմակերպությունների՝ մշտական ղեկավարության տակ։ Կուսկոմիտեների քարտուղարները պետք է գիտենան և անձամբ ստուգեն, թե դպրոցներում ու խմբակներում ինչ է դասավանդվում և ինչպես է դասավանդվում, իսկ բացի դրանից, իրենք պետք է ղեկավարեն առանձին խմբակները։ Այն ժամանակ կուսկազմակերպությունների ղեկավարությունն անմիջականորեն կկապվի պրոպագանդիստական աշխատանքի ամբողջ պրակտիկայի հետ»։ (Ընդգծումը մերն է խմբ.)։

(Շարունակելի)

*)Տես «Խ. Ղ.» № 181

© National Library of Armenia

ԿԱԶՄ ՈՒ ՊԱՏՐԱՍՏ ՍԿՍԵՆՔ ՆՈՐ ՈՒՍՈՒՄՆԱԿԱՆ ՏԱՐԻՆ

ՉԵՆ ՆԱԽԱՊԱՏՐԱՍՏՎՈՒՄ

Ժողկրթության Ստեփանակերտի շրջանային բաժինը և կոմյերիտշրջկոմն անհրաժեշտ ուշադրություն չեն դարձնում Ստեփանակերտում կազմակերպված կոմյերիտական միջնակարգ դպրոցի աշխատանքների վրա։ 1937—1938 ուսումնական տարում դպրոցի դիրեկտոր Սարգիս Բարսեղյանը փոխանակ իր աշխատանքները կանոնավորելու, հիմնական ուսուցչական կոլեկտիվ ստեղծելու, ամբողջությամբ ծանրաբեռնվել է մասսայական միջնակարգ դպրոցում և մոռացել իր հիմնական աշխատանքները, վորի պատճառով դասերի ընդհանուր ընթացքը խայտառակ է յեղել։ Ցերեկի ուսանողները շաբաթներով դասերից բացակայել են, բայց կոնկրետ վոչ վոքի նկատմամբ վոչ մի միջոց չի ձեռնարկվել։

Նման խայտառակ վերաբերմունքով են նախապատրաստվում նաև 1938—1939 ուսումնական տարվան։

Մինչև նոր ուսումնական տարին հաշված որեր են մնացել, իսկ կոմյերիտական միջնակարգ դպրոցի գծով ամեն վոք իրեն ազատ համարելով, վոչինչ չի արել։

Ուսանողական կոնտինգենտ հավաքելու համար վոչ մի ագիտացիոն-բացատրական աշխատանք չեն տարել, հայտարարություններ չեն արել։ Ամենից խայտառակն այն է, վոր սովորել ցանկացողները չեն իմանում, թե վորտեղ պետք է հանձնեն իրենց դիմումները, վորտեղ պիտի հաշվի առնվեն։

Անհրաժեշտ է լուրջ զբաղվել այս խնդրով և կարճ ժամանակամիջոցում կանոնավորել կոմյերիտական դպրոցի աշխատանքները, պատրաստ դիմավորել նոր ուսումնական տարին։

Զ.

ԿԱԶՄ ՈՒ ՊԱՏՐԱՍՏ ԴԻՄԱՎՈՐԵՆՔ

Շատ քիչ ժամանակ է մնացել մինչև ուսումնական տարվա աշխատանքների սկսվելը։ Սակայն մեր բոլոր դպրոցները չեն, վոր լրիվ կերպով նախապատրաստվել են պատրաստ սկսելու նոր ուսումնական տարին։

Ստեփանակերտի շրջանի Խանածախ գյուղի թերի միջնակարգ դպրոցի դիրեկտոր Համո Ասրյանը բավականացել է միայն 1937—1938 ուսումնական տարվա յեզրափակման աշխատանքներով յեվ նրանից հետո հարկ չի համարել նոր ուսումնական տարվա համար նախապատրաստվել։ Դասասենյակների պատուհանների քանդ ապակի հնարավորության բացակայության պատճառով ջարդել են, չի նորոգված նստարանները։

Դպրոցում բավականացել են միայն դպրոցական շենքը սպիտակեցնելով, իսկ նստարանների, սեղանների, գրատախտակների վերանորոգման մասին վոչ վոք չի մտածել։ Չեռք չի բերված վառելափայտը։

Ղշլաղ գյուղի դպրոցի 4 դասարան ծեփելու կարիք է զգում, սակայն մինչև այժմ այդ ուղղությամբ վոչինչ չի արվել։ Այդպես է դրությունը նաև Թեղ գյուղի տարրական դպրոցում։

Վերոհիշյալ դպրոցներում վոչ մի աշխատանք չի տարվում աշնանային քննություն ունեցող աշակերտների հետ։

Ժողկրթության Ստեփշրբաժինը չի ունկնդրում թերթի և տեղերից յեկող ահազանգներին ու չի վերացնում դպրոցներում տեղի ունեցող բացերը։

Կազմված է «ԿՈՄՅԵՐԻՏԱԿԱՆ»-ի, «ՆԿԱՏՈՂ»-ի, Մ. ՀՈՎՀԱՆՆԻՍՅԱՆԻ, Հ. ՄԻՐԶՈՅԱՆԻ, Ա. ՄԿՐՏՉՅԱՆԻ, Ս. Ա.-ի ՑԵՎ, Ս. Զ.-ի թղթակցություններից։

ԲԱՎԱԿԱՆԱՑԵԼ ԵՆ ՄԻԱՅՆ ՇԵՆՔԻ ՍՊԻՏԱԿԱՑՈՒՄՈՎ

Կարիքը շատ մեծ էր, վորպեսզի Դաշուշենի վոչ լրիվ միջնակարգ դպրոցի դիրեկցիան 1937—38 ուսումնական տարին յեզրափակելուց անմիջապես անցներ նոր ուսումնական տարվա նախապատրաստական աշխատանքներին, սակայն նա միայն բավականացել է դպրոցի շենքի թեթևակի սպիտակացումով։

Դպրոցում կան մեծ թվով աշնանային քննություն ունեցող աշակերտներ, վորոնք մեծ կարիք են զգում ուսուցչի ոգնության, բայց նրանց վոչ վոք չի ոգնում։ Այսպիսով դպրոցում տապալված է պայքարը յերկրորդ տարեցիության դեմ։ Չեն հաշվառված գյուղի դպրոցահասակ յերեխաները։ Առաջին դասարանի յերեխաների դիմումները վոչ վոք չի ընդունում։

Դպրոցի դիրեկտոր Անահիտ Բաղդասարյանն ուսուցչական հեռակա դասընթացներն անցնելով, վոչ վոքի պատասխանատվությանը չի թողել դպրոցը, վորի հետևանքով աշխատանքները հասել են քաոսային վիճակի։

Մ. ԱԴԱՄՅԱՆ

ՊԱՏՐԱՍՏ ՍԿՍԵԼ ՆՈՐ ՈՒՍՈՒՄՆԱԿԱՆ ՏԱՐԻՆ

Ստեփանակերտի գոտ-անասնաբուժական տեխնիկումի դիրեկցիան մեծ աշխատանք է տարել նոր ուսումնական տարին պատրաստ սկսելու համար։ Ավարտվելու վրա յեն դպրոցական շենքի վերանորոգման աշխատանքները։ Վերանորոգված է 192 մահճակալ, 80 նստարան, 100 սեղան, 140 աթոռ, ննջարանների համար ձեռք է բերված 63 գորգ, ուսանողների սնունդն ապահովելու համար— 275 կիլոգրամ յուղ, 10 խոզեր յեղջյուրավոր անասուն և այլն։ 100 սաժեն վառելափայտի պայմանագիր է կնքված Բալուջա գյուղի կոլտնտեսության հետ, վորից արդեն 10 սաժենը տեղափոխված է դպրոց։

Նոր ընդունելության համար դպրոցն ստացել է 175 դիմում։

Սակայն այսքանի հետ դիրեկցիան ունի լուրջ թերություն, վորն անթույլատրելի յե։ Մինչև այժմ աշնանային քննության մնացած սովորողների հետ վոչ մի աշխատանք չի տարվել։

Այս բացը պետք է կարճ ժամանակում վերացնել։

Ս. ՍԱՎԱԴՅԱՆ

ԼԱՎԱԳՈՒՅՆ ԿԵՐՊՈՎ ԱՆՑԿԱՑՆԵԼ „ԹԵԹԵՎ ՀԵԾԵԼԱԶՈՐԻ„ ՌԵՅԴԸ

Կոմյերիտ մարզկոմի բյուրոյի վորոշմամբ 1938 թվի օգոստոսի 1-ից մինչև սեպտեմբերի 1-ն անց է կացվում «Թեթև հեծելազոր»-ի ռեյդ։ Ռեյդի նպատակն է, ստուգել մեր դպրոցները, թե ինչպես են նախապատրաստվել 1938—39 ուսումնական տարուն։

Կոմյերիտական շրջկոմներն ու սկզբնական կազմակերպությունները ոգնելու յեն գյուղական կազմակերպություններին այդ ժամանակամիջոցում վերացնելու յերևան բերված թերությունները։

Կոմյերիտկազմակերպությունները տեղերում ոգնելու յեն, վորպեսզի թերի մնացած վերանորոգումները մինչ ուսումնական տարվա սկիզբն ավարտվեն։

Մինչև ուսումնական տարվա սկիզբը շատ քիչ ժամանակ է մնացել։ «Թեթև հեծելազոր»-ի ռեյդը պետք է խոշորագույն աշխատանք տանի, վորպեսզի լրիվին վերացվի դպրոցի նոր ուսումնական տարվա նախապատրաստման բնագավառում տեղի ունեցած բացերը։

Ա. ՐԱԽՇՅԱՆ

ԱՆՊԱՏՐԱՍՏ Է ԴԻՄԱՎՈՐՈՒՄ

Ստեփանակերտի շրջանի Դաշբուլաղ գյուղի վոչ լրիվ միջնակարգ դպրոցը նոր ուսումնական տարին պատրաստ սկսելու ուղղությամբ դեռ վոչ մի նախապատրաստական աշխատանք չի տարել։ Չի վերանորոգվել դպրոցի շենքը, նստարանները, նախատեսված 18 սաժեն վառելափայտից դեռ վոչ մի կտոր ձեռք չի բերված։ Աշնանային քննություն ունեցող աշակերտների հետ վոչ մի աշխատանք չի տարվում։

ԱՐՏԱԿ ՄԿՐՏՉՅԱՆ

ԿԱՌԱՎԱՐԱԿԱՆ ՀԱՂՈՐԴԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ „Ն—209" ՍԱՎԱՌՆԱԿԻ ԱՆՁՆԱԿԱԶՄԻ ՄԱՍԻՆ

Սրանից մի տարի առաջ, 1937 թվականի օգոստոսի 12-ին, խորհրդային կառավարության թույլտվությամբ Խորհրդային Միության Հերոս սավառնորդ Ս. Ա. Լեվանևսկին յեռամոտոր «Ն—209» սավառնակով Մոսկվայից սկսեց իր թռիչքը բևեռի վրայով դեպի Հյուսիսային Ամերիկա։ Թռիչքի նպատակն էր, նույն այդ տարին ընկ. ընկ. Վ. Չկալովի և Գրոմովի կատարած փայլուն թռիչքից հետո, փոստատար-մարդատար տիպի սավառնակով փորձել կապը Ամերիկայի հետ Հյուսիսային բևեռի վրայով։ «Ն—209» սավառնակի անձնակազմը բաղկացած էր վեց ընկերներից, Ս. Ա. Լեվանևսկի—սավառնակի հրամանատար, Ն. Գ. Կաստանայեվ—սավառնորդ, Վ. Ի. Լևչենկո—շտուրման, Գ. Տ. Պոբեժիմով և Ն. Ն. Գոդովիկով—մեխանիկներ, Ն. Յա. Գալկովսկի—ռադիստ։

Թռիչքն անցավ շատ ծանր ոդերևութաբանական պայմաններում, առանձնապես Սառուցյալ ովկիանոսի վրա։ Ցերեկյուղ կոնտրոլ սառցակալումից, սավառնորդները ենում էին մեծ բարձրության վրա, սակայն այնտեղ և ղուրս չէյին գալիս ամպերից։ Օգոստոսի 13-ին ժամը 13-ն անց 40 րոպեյին «Ն—209» սավառնակն անցավ Հյուսիսային բևեռի վրայով, իսկ ժամը 14-ն անց 32 րոպեյին սավառնակից ռադիոգիր ստացվեց, վորով հաղորդվում է, թե մոտորներից մեկը կանգ առավ։ Այս հանգամանքը, հարկադրելով սավառնակին թռչել ցածից, մեծացրեց սառցակալման վտանգը։

Սրանով կապը սավառնակի հետ խզվեց։ Բազմաթիվ բևեռային և ուրիշ ռադիոկայանները անընդհատ հետևում էյին նրանց, սակայն «Ն—209» սավառնակի կայանի աշխատանքը չհայտաբերվեց։

Թեև իրադեկ մասնագետների կարծիքով վոչ իրադրությունը ցույց էր տալիս, թե ոդում տեղի յե ունեցել կատաստրոֆ և սավառնակն ամենայն հավանականությամբ ջարդվել է, այլ վոչ թե վայրէջք է կատարել, ԽՍՀՄ կառավարությունը կազմակերպեց «Ն—209» սավառնակի անձնակազմի վորոնումներ նրա թռիչքի ամբողջ ուղեգծում, ինչպես ԽՍՀ Միության ափերի կողմից, նույնպես և Ալյասկայի ու Հյուսիսային Կանադայի ափերի կողմից։ Վորոնումների ժամանակ կատարվեց յերկու թռիչք մինչև Հյուսիսային բևեռը, մի շարք թռիչքներ ուղեգծի շրջանակության վրա դեպի Ամերիկայի կողմը, թռիչք՝ Ֆրանց-Իոսիֆի յերկրից դեպի Գրենլանդիայի ափերը (վորտեղ գրեյֆը կարող էր տանել սավառնակի մնացորդները) և այլն։ Թռիչքներն արդյունքներ չտվին, «Ն—209» սավառնակը չը հայտնաբերվեց։ Կառավարությունը հարգանքով արեց Խորհրդային Միության Հերոսներին—սավառնորդներին ու բևեռային հետախույզներին—հետագա վորոնումների հնարավորության և նպատակահարմարության մասին։ Նրանց միահամուռ կարծիքով հետագա վորոնումները հաջողության վոչ մի շանս չունեն և պետք է «Ն—209» սավառնակի անձնակազմը համարել խորտակված։

Այս կապակցությամբ ԽՍՀ Միության Ժողովրդական Կոմիսարների Խորհուրդը վորոշեց «Ն—209» սավառնակի հետագա վորոնումները դադարեցնել։

ԽՍՀՄ կառավարությունը վողջ խորհրդային ժողովրդի հետ բաժանում է մեր թանկագին ընկերների, քաջարի խորհրդային սավառնորդներ ընկերներ Ս. Ա. Լեվանևսկու, Ն. Գ. Կաստանայեվի, Վ. Ի. Լևչենկոյի, Գ. Տ. Պոբեժիմովի, Ն. Ն. Գոդովիկովի և Ն. Յա. Գալկովսկու կորստյան վիշտը և նրանց ընտանիքներին հայտնում է իր խոր ցավակցությունը։

Կառավարությունը վորոշեց.

1. Ընկերներ Ս. Ա. Լեվանևսկու, Ն. Գ. Կաստանայեվի, Վ. Ի. Լևչենկոյի, Գ. Տ. Պոբեժիմովի, Ն. Ն. Գոդովիկովի և Ն. Յա. Գալկովսկու հիշատակը հավերժացնելու համար հուշարձան կանգնեցնել Մոսկվա քաղաքում։

2. Տալ.

ընկ. Լեվանևսկու անունը — Նիկոլայեվ քաղաքի ծովային սավառնորդների դպրոցին և կուրսկի ստոցահատ շոգենավին։

ընկ. Կաստանայեվի անունը — Հ. 22 գործարանին կից ոդաչուական և թռիչքային փորձակայանին։

ընկ. Լևչենկոյի անունը — Բալթիական նավատորմի ավիացիոն դպրոցին։

ընկ. Պոբեժիմովի անունը — Դյուրակեվմորպուտի, Կրասնոյարսկի ավիանորոգման գործարանին։

ընկ. Գոդովիկովի անունը — Պաշտպանության արդյունաբերության ժողովրդական կոմիսարիատի Մոսկվայի ավիացիոն տեխնիկումին։

ընկ. Գալկովսկու անունը — Դլավսեվմորպուտի Յակուտսկի ռադիոկենտրոնին։

Կառավարությունը վորոշեց «Ն—209» սավառնակի ընկած անդամների ընտանիքներին նշանակել բարձր չափի թոշակ ընկածների ընտանիքներին տալ միանվագ նպաստ՝ յուրաքանչյուր ընտանիքին 20.000-ական ռուբլի։

© National Library of Armenia

ԱԴՐ. ԽՍՀ ՀՈՂԺՈՂԿՈՄԱՏԻ ՍԻՍՏԵՄՈՒՄ ՑԵՂԱԾ ՀԱԿԱՀԵՂԱՓՈԽԱԿԱՆ, ԲՈՒՐԺՈՒԱԿԱՆ-ՆԱՑԻՈՆԱԼԻՍՏԱԿԱՆ, ԱՊՍՏԱՄԲԱԿԱՆ-ՏԵՐՐՈՐԻՍՏԱԿԱՆ, ՎՆԱՍԱՐԱՐԱԿԱՆ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹՅԱՆ ԴԱՏԱՎԱՐՈՒԹՅՈՒՆԸ

Ջիգիտովին հարցաքննելուց հետո դատարանն անցնում է մեղադրյալ Սուլեյ Մամեդովի հարցաքննությանը։

Մեղադրյալ Սուլեյ Մամեդովը — «Կարմիր Սամուխ» խորհտնտեսության ֆերմայի նախկին վարիչը—իրեն մեղավոր ճանաչեց հակահեղափոխական, բուրժուական-նացիոնալիստական, ապստամբական-տեռորիստական, վնասարարական կազմակերպությունում մասնակցելու մեջ, վնասարարական մի շարք ակտերի կատարման մեջ։

Այնուհետև դատարանն անցնում է Մինգեչաուրի խորհտնտեսության ֆերմայի նախկին վարիչ՝ մեղադրյալ Մուսա Փանահովի հարցաքննությանը։ Դատավարության ժամանակ նա հայտարարեց, վոր ինքը հանդիսացել է հակահեղափոխական կազմակերպության մասնակիցը, վորի մեջ նրան հավաքագրել է Ալլահվերդիև Բահրամը։ Փանահովը մանրամասն դատարանին պատմում է, թե ինչպես Ալլահվերդիևի առաջադրություններով նա վիժեցնում էր անասունների մեխանացումը, թույլ էր տալիս ցեղային գլխաքանակի կորուստ ու կոտորումը, անց էր կացնում վնասարարական մի շարք ուրիշ ակտեր։

Փանահովից հետո դատարանը հարցաքննեց մեղադրյալ— «Կարմիր Սամուխ» վոչխարաբուծական խորհտնտեսության նախկին ավագ զոոտեխնիկ Սուլթանով Մամեդին։ Դատարանում միանգամայն անհերքելի կերպով ապացուցվեց, վոր Սուլթանովի հանցանքով բեղմնավորման կամպանիան սկսված է չափից ուշացումով, առանց նախապատրաստման և փաստորեն վիժեցվել է։ Սուլթանով Մամեդի քայքայիչ աշխատանքի հետևանքով հղիության յերկրորդ ատիճանում գտնվող 844 վոչխարները հանձնվել են մորթելու։ Խորհտնտեսությունը կոլտնտեսություններին և զանազան կազմակերպություններին վաճառել է 80 հիվանդ վոչխարներ։ 453 գառ կոտորվել են բուժման սխալ մեթոդների հետևանքով։

Օգոստոսի 11-ի առավոտյան նիստում դատարանը հարցաքննեց մեղադրյալ — Աղվետնարքի նախկին կառավարիչ Իկմեկ Աֆան Մահմուդովիչին։ Գործի փաստաթղթերի հրապարակումից յեվ մյուս մեղադրյալների ցուցմունքներից մերկացնում են Իկմեկին հակահեղափոխական—վնասարարական աշխատանքում մասնակցելու մեջ։ Իկմեկը հանցանքների ծանրության տակ խոստովանեց, վոր հանցագործաբեն ձգձգում էր տեղերը բիոպրեպարատների ուղարկելը, անտառարտժական դեղորայքի, սարքավորումների ուղարկումը և դրանով իսկ վնաս էր հասցնում։

Իկմեկն ասաց.—

—Ես Նուխայի շրջանն ուղարկել եմ առանց վորևէ կարիքի կես տոնն սիբիրախտի դեղ, մինչդեռ մյուս շրջաններում սրա մեծ կարիք էր զգացվում, իսկ այն այնտեղ չէր։

Օգոստոսի 11-ի առավոտյան նիստի վերջում յեվ յերեկոյան նիստում հարցաքննվեց մեղադրյալ Գուլու-Հադի Հաջի Ասկեր "ողլի" — հողագործության ժողկոմի նախկին տեղակալը։

Աշխատական լկտի բանդիտ Գուլու-Հադին փորձում է խուսափել ծանր մեղադրանքներից, բայց նրա հակահեղափոխական, վնասարարական գործունեության բազմաթիվ ապացույցները, մերկացնող փաստաթղթերն ել ավելի համոզեցին դատարանին և դատարանում ներկա յեղած հիրովաբաղի աշխատավորներին, վոր նա, այդ խարդախ, խորամանկ թշնամին, նույնիսկ այսօր շարունակում է յերկերեսանիություն անել, փորձելով խաբել խորհրդային դատարանին։

Վերջինը հարցաքննվեց մեղադրյալ Սուլթանով Սուլեյմանը։ Նրա հանցագործությունը պատկերող բազմաթիվ ապացույցներ, նրա մասնակցությունը հակահեղափոխական նացիոնալիստական կազմակերպության մեջ և նրա տարած վնասարարական աշխատանքը դատավարությունում ապացուցված են ամբողջ լրկատարությամբ։

Դրանով վերջացավ ԱզրԽՍՀ Հողժողկոմատի սիստեմում յեղած հակահեղափոխական, բուրժուական-նացիոնալիստական, ապստամբական — տեռորիստական, վնասարարական կազմակերպության գործով 4 մեղադրյալների հարցաքննությունը։

Դատարանն անցել է վկաների հարցաքննությանը։

ԱՄԵՆ ՆԱԽԻՍՏ ՊԱՏԱՍԽԱՆԱՏՎՈՒԹՅՈՒՆ—ՀԱԿԱԿՈԼՏՆՏԵՍԱՅԻՆ ԳՈՐԾՈՂՈՒԹՅԱՆ ՀԱՄԱՐ

Համկ(բ)Կ Կենտկոմի և ԽՍՀՄ Ժողկոմխորհի սույն թվի ապրիլի 19-ի վորոշումները—կոլտնտեսություններից կոլտնտեսականներին վտարելն արգելելու, կոլտնտեսություններում յեկամուտների անճիշտ բաշխման մասին, քանիցս յեղած ահազանգումներից մինչև հիմա կոնկրետ յեզրակացություններ չեն արել Մարտունու շրջանի մի շարք կոլտնտվարչությունների նախագահները և շարունակում են դարձյալ աշխորերի չռայլումը, բերքն անճիշտ են բաշխում, հեռացված կոլտնտեսականների հարցերի քննարկումը ձգձգում են և այլն։

Ստուգումից և բազմաթիվ տվյալներից պարզվում է, վոր կոլտնտեսականներին կոլտնտեսություններից վտարում են վոչ հիմնավորված փաստերի հիման վրա, ինչպիսին տեղի յեն ունեցել Բերդի, Թաղավարդի և Ղուզե-Չալբերի կոլտնտեսություններում։

Այստեղ կոլտնտեսություններից կոլտնտեսականներին հեռացրել են հենց առաջին հայցից, առանց նրանց վրա տարածելու գյուղատնտեսական արտելի ոլինակելի կանոնադրության մեջ նախատեսված միջոցառումները, առանց իսկ ցույց գնելու, սև տախտակում գրելու, մինչև հինգ աշխոր կտրելու ու այլ միջոցների դիմելու։ Մի նիստում 17 կոլտնտեսականի հեռացրել են կոլտնտեսությունից։ Որինակ՝ Թաղավարդի կոլտնտեսականների 3 ժողովում հեռացրել են 17 կոլտնտեսականի։ Դա այն ժամանակ յերբ ժողովին ներկա յեն յեղել կոլտնտեսականների ընդհանուր թվի մեկ յերրորդականից պակասը։ Այդ հեռացվածներից մինչև որս վերականգնվել են միայն 5 հոգի, իսկ մնացածների հարցի քննարկումը շարունակվում է ձգձգվել։

Գյունե Կալերի մի ժողովում հեռացրել են 7 հոգու, վորից վերականգնվել են միայն 3 հոգի։

Գյուղատնտեսական արտելի կանոնադրությունը պահանջում է, վորպեսզի կոլտնտեսություններում միջոցները ծախսվեն միայն ըստ նախատեսված ճյուղերի, կոլտնտեսականների ընդհանուր ժողովի կողմից հաստատված նախահաշվով։ Սակայն կոլտնտվարչության նախագահները յերբեմն հաշվի չառնելով այդ, իրենք այդ ամենի համար պատասխանատու չզգալով, գերածախսումներ են կատարում այն ուղղությամբ, վոր նախատեսված չի ընդհանուր ժողովի կողմից։ Թաղավարդի կոլտնտեսությունն առանց նախահաշվում նախատեսնելու գնել է տրակտոր՝ 4800 ռուբլու, ավտոմեքենա՝ 9000 ռուբլու. մեքենավարին տարեկան 1800 ռուբլի աշխատավարձի փոխարեն ամսական տրվում է 450 ռուբլի, վորը յերկու և կես անգամ գերազանցում է նախատեսված գումարից։ Կենտկոմի և Ժողկոմխորհի ապրիլի 19-ի վորոշման համաձայն դրամական յեկամուտների 60—70 տոկոսը բաժանման յենթակա դարձնելու փոխարեն, վարչությունը նախատեսել է 58 տոկոս։ Կոլտնտեսությունը 1938 թվի համար կապիտալ ներդրումների ծախսումներ է նախատեսել 11.785 ռուբլի։ Սակայն առ 1-ը հունիսի արդեն ծախսել է 13.154 ռուբլի, իսկ կոլտնտվարչության նախագահ Մատուր Դանիելյանն իրեն պատասխանատու չի զգում դրանում։ Գյունե-Կալերում կապիտալ ներդրումների ծախսումներ է նախատեսվել 23.349 ռուբլի։ Սակայն հունիսի 1-ի տվյալներով արդեն ծախսված է 19.214 ռուբլի և վորի զգալի մասը ծախսվել է աննպատակահարմար։ Պահեստապետ Խ. Ղահրամանյանը 1937 թվի բերքաբաշխման ժամանակ բերքաբաշխման ցուցակներում կեղծ ստորագրություններ դնելով, յերեք կոլտնտեսականից կեղծել է 492 կիլոգրամ հացահատիկ, իսկ կոլտնտվարչությունն այդ ամենը ծածկել և Ղահրամանյանին թողել է անպատիժ։

Բերդի կոլտնտվարչության նախագահ Վ. Ղահրամանյանը ցաք ու ցրիվ է արել ողին։ Կոլտնտեսականներին ողու 10 տոկոսը բաժանելու փոխարեն, բաժանել է 74 տոկոսը։ Հացահատիկի ավանս է տվել 10 տոկոսի դիմաց 19 տոկոսը, բաժանման համար նախատեսել են դրամական յեկամուտի 55 տոկոսը։

Գյունե Կալերում կոլտնվարչությունը վարձելով կոլտնտեսականների անձնական օգտագործման տակ գտնվող անասուններին, նրանց տերերին գրանցել են 242 աշխոր, վոր միանգամայն անթույլատրելի յե։

Այդ ամենը գլխավորապես բացատրվում է նրանով, վոր համարյա բոլոր կոլտնտեսություններում վերստուգիչ հանձնաժողովներն անգործության են մատնված։ Փոխանակ տարեկան 3—4 անգամ ստուգելու կոլտնտեսության յելքի և մուտքի նախահաշիվները, ստուգում են միայն մի անգամ, այն էլ տարեվերջին։

Հ. ԲԱԼԱՅԱՆ

ԴԱՏԱԿԱՆ

ՋՐՊԱՐՏՈՂԸ ՊԱՏԺՎԵՑ

Մարտունու շրջանի Կոլխոզաշեն գյուղացի Համբարձի Կարապետյանը նույն գյուղի կուսկազմակերպիչ ընկ. Շմավոն Մաթևոսյանի հասցեյին մի զրպարտող դիմում էր գրել, նրան անհիմն մեղադրելով ժողովրդի թշնամիների հետ կապ ունենալու մեջ։

Մարտունու շրջդատախազությունը քննելով այդ դիմումը, գտել է, վոր Հ. Կարապետյանն անձնական հաշիվներից դրդված ցանկացել է անհիմն մեղադրանքներ բարդել կոմունիստ ընկ. Շ. Մաթևոսյանի վրա։ Դատախազությունը գործը հանձնել է Մարտունու շրջժողդատարանին։ Հուլիսի 28-ին դատարանը զրպարտիչ Հ. Կարապետյանին դատապարտել է 3 տարի ազատազրկման։ Նա դատարանում խոստացել է, վոր Շ. Մաթևոսյանն իրեն քննադատել է, վորը և հանդիսացել է զրպարտության պատճառ։

ՈՒՂՂՈՒՄ

Փոստի կողմից ՏԱՍՍ-ի հեռագրի աղավաղման հետևանքով, օգոստոսի 16-ի 4-րդ եջի, 4-րդ սյունի՝ վերեվից 4-րդ տողում 11-ի փոխարեն տպվել է 12, իսկ 5-րդ սյունի 12-րդ տողի բովանդակում 12-ի փոխարեն 11։

Պատասխանատու խմբագրի տեղակալ՝ Ա. ԱՂԱԲԵԿՅԱՆ

ՍՏԵՓԱՆԱԿԵՐՏԻ ԶՈՈ-ԱՆԱՍՆԱԲՈՒԺԱԿԱՆ ՏԵԽՆԻԿՈՒՄԸ

ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒՄ է 1938—39 ՈՒՍ. ՏԱՐՎԱ ՈՒՍԱՆՈՂՆԵՐԻ ԸՆԴՈՒՆԵԼՈՒԹՅՈՒՆ

Տեխնիկումը պատրաստում է տեխնիկ-անասնապահներ և տեխնիկ-անասնաբույժներ։

Ընդունվում են վոչ-լրիվ միջնակարգ դպրոցն ավարտած յերկու սեռի 15-ից մինչև 30 տարեկան քաղաքացիները։

Քննությունները լինելու յեն՝ 1. հայոց լեզվից և գրականությունից, 2. ռուսաց լեզվից և գրականությունից, 3. մաթեմատիկայից, 4. ֆիզիկայից, 5. ֆիզիկական աշխարհագրությունից և 6. ԽՍՀՄ-ի Սահմանադրությունից։

Դիմումները ընդունվում են հունիսի 1-ից մինչև օգոստոսի 18-ը. դիմումի մեջ անհրաժեշտ է նշել, թե վոր բաժնում է ցանկանում ընդունվել։

Գերազանցիկներն ընդունվում են առանց քննության։

Դիմումը տրվում է անձամբ դիրեկտորին. դիմումի հետ ներկայացնում են՝ վոչ-լրիվ միջնակարգ դպրոցն ավարտականը (իսկականը), ծննդյան վկայականը, յերկու լուսանկար (առանց գլխարկի (սեփական ստորագրությամբ և հաստատված պետական հիմնարկության կողմից (գյուղխորհրդի)), տեղեկանք զինվորական գրության մասին։

Ընդունվածները ապահովվում են հանրակացարանով (շրջաններից յեկողները) և թոշակով ընդհանուր հիմունքներով։

Քննությունները կսկսվեն օգոստոսի 19-ից։

ԴԻՐԵԿՑԻԱ

Խմբագրության հասցեն՝ Ստեփանակերտ, [illegible] — Խմբագիր՝ 1—77, բաժիններ՝ 46, [illegible] 1—49

ԾԱՐՀԼԻՏ №264 «ԽՈՐՀՐԴԱՅԻՆ ՂԱՐԱԲԱՂ» ԹԵՐԹԻ ՏՊԱՐԱՆ ՍՏԵՓԱՆԱԿԵՐՏ

© National Library of Armenia